

Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието	
<p>Наименование на акта:</p> <p>Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки</p>	<p>Период на извършване на оценката:</p> <p>януари - септември 2020 г.</p>
<p>Водеща институция</p> <p>Министерство на икономиката</p>	<p>От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието?</p> <p>Европейско законодателство Директива (ЕС) 2019/770 на ЕП и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива(ЕС) 2019/771 на ЕП и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки</p>
<p>Други организации, съдействали при извършването на оценката:</p> <p>Сдружение „Асоциация АПЛИА България - представляваща интересите на производителите на домакински електроуреди; БАБТО - Браншова асоциация на българските телекомуникационни оператори.</p>	<p>Информация за контакт:</p> <p>Емил Алексиев, началник отдел „Политика за потребителите“, д-я „Техническа хармонизация и политика за потребителите“, Министерство на икономиката e.alexiev@mi.government.bg тел. 02/ 940 7571</p>
1. РЕЗЮМЕ И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ	
<p>Какъв е проблемът, който трябва да се реши? Защо е необходимо действие от страна на правителството/държавата?</p> <p>От Република България се изисква, по силата на членството ѝ в Европейския съюз да въведе в националното си законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива(ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.</p> <p>Понастоящем липсва правна уредба в националното ни законодателство, която да регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Действащият Закон за защита на потребителите (ЗЗП) въвежда изискванията на Директива 99/44/ЕО относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, която се отменя с Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Предвид това, че Директива 99/44/ЕО има минимален характер и предвижда йерархия на средствата за правна защита на потребителите, уредбата на</p>	

продажбата на потребителски стоки в Закона за защита на потребителите се различава съществено от тази, предвидена в Директива (ЕС) 2019/771.

Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки и Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги имат еднаква структура и регламентират по идентичен начин предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Действащият Закон за защита на потребителите не регламентира продажбата на стоки с цифрови елементи и не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоката. Действащата уредба на национално ниво за продажбата на стоки на потребители съществено се различава от тази предвидена в Директива (ЕС) 2019/771, поради което е необходимо да бъде отменена.

Приемането на законопроекта е необходимо за преодоляване на следните проблеми:

- съществуващи различия в националното договорно право, които се явяват пречка пред търговците за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Разликите в националното договорно право за продажба на стоки са съществена пречка за трансграничните продажби за почти половината от българските търговци на дребно (47%), които извършват електронна търговия;
- потребителите в България не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор на стоки и по-добрите цени;
- липсата на правна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги на ниво ЕС;
- липсата на правна уредба по отношение на договорите за продажба на стоки с цифрови елементи;
- ниска степен на доверие на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

С въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки в националните законодателства на държавите-членки на ЕС и съответно в националното законодателство на Република България с приемането на новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки посочените проблеми ще да бъдат отстранени.

Какви са целите на предлаганото решение?

С новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се цели да се създаде обща правна рамка за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и да се преодолее правната разпокъсаност, породена от различните правни режими на продажбите на стоки онлайн и офлайн. На следващо място, с новата законодателна уредба се цели да се предотвратят отрицателните въздействия върху търговците, които продават стоки, както онлайн, така и офлайн, които биха възникнали в резултат на разликите между националните правни режими в областта на договорното право, приложими към различните канали за разпространение.

Със законопроекта са определени три конкретни цели, определени въз основа на констатираните проблеми:

1. Създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки;

Към настоящия момент няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите се сблъскват с проблеми, свързани с качеството на цифровото съдържание или цифровите услуги или с достъпа до тях и в резултат на което понасят вреди. Търговците, предоставящи цифрово съдържание или цифрови услуги също понасят негативи от липсата на правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, тъй като не разполагат със стабилна договорноправна среда в тази област.

С приемането на законопроекта се цели актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки. Понастоящем правната рамка за продажба на стоки не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги), поради което често потребителите понасят вреди.

Технологичното развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличавания се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба са необходими действия, за да се гарантира наличието на високо равнище на защита на потребителите и по-голяма правна сигурност по отношение на приложимите правила за продажбата на такъв вид стоки. Увеличаването на правната сигурност ще допринесе за укрепване на доверието на потребителите и продавачите.

Приемането на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки ще запълни един правен вакуум и ще повиши значително качеството на предлаганите услуги на потребителите в тази област.

2. Преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Тези различия се явяват пречка за предприятията да осъществяват дейност в други страни на ЕС;

Понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на ЕС. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби.

Направено проучване от страна на ЕК показва, че независимо от бързия растеж на електронната търговия, понастоящем повечето търговци в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не се възползват изцяло от възможностите, които предлага единния цифров пазар. С приемането на мерки за преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, процентът на търговците на дребно в България, извършващи онлайн продажби на

потребители в други държави-членки на ЕС ще се повиши с около 20%.

Поради различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и поради липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на собствения си национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор от стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки ще се покачи значително броя на потребителите, които ще започнат да сключват онлайн трансгранични сделки.

Приемането на единен правен режим, регламентиращ предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки в рамките на ЕС ще предостави повече възможности на търговците въз основа на един и същи набор от норми на договорното право, което от своя страна ще повиши правната сигурност, ще създаде по благоприятна бизнес среда, ще увеличи конкуренцията и ще намали цените за потребителите. Търговците ще разполагат с по-голям избор от стоки, цифрово съдържание и цифрови услуги, с по-голяма качество и на по-конкурентни цени.

3. Повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Към момента доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила. Направено проучване от страна на Европейската комисия показва, че потребителите в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор от продукти и при по-добри цени, поради липсата на единни, ясни и хармонизирани правила. Същото проучване показва, че едва 7% от българските потребители купуват онлайн от други държави-членки от ЕС.

С приемането на единни, ясни и хармонизирани правила за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки в рамките на ЕС се очаква повишаване на доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн и съответно повишаване процента на българските потребители, които пазаруват онлайн от други държави-членки от ЕС.

Посочените цели са в съответствие със Стратегията на ЕС за изграждане на единния цифров пазар, която посочва, че напълно хармонизираните правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги ще доведат до повишаване на защитата на потребителите и на условията за предприятията, които продават продукти и услуги през граница.

Общата цел на проекта е подобряване на законодателната уредба с оглед постигането на високо ниво на защита на потребителите и подобряване на възможностите за осъществяване на търговска дейност на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки.

Новият закон ще запълни празнотата и ще създаде регламентация при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребителите. Ще се създаде и правна регламентация за продажбата на стоките с цифрови елементи. Също така се очаква да се увеличи конкурентоспособността на предприятията и дела на търговията онлайн. В последните години в страната се наблюдава ръст на покупките на стоки и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги онлайн, както и предлагането им от страна на търговците, но поради различната правна уредба в отделните държави-членки, търговията се ограничава предимно на територията на страната.

На следващо място, новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще способства за преодоляване на различията в националното договорно на държави-членки на ЕС, което от своя страна е предпоставка за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

С цел въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 в националното законодателство се предлага правна уредба относно :

- регламентиране на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги – понастоящем липсва правна уредба в тази област;
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровите услуги;
- задължение за предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровите услуги;
- определяне на отговорността на търговеца и на тежестта на доказване при неизпълнение на договора;
- средства за защита на потребителите в случаите на ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание или цифровите услуги;
- средствата за правна защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание или цифрови услуги и при липса на съответствие с договора и условията за упражняването им;
- посочване на задълженията на търговеца и на потребителя в случай на разваляне на договора;
- предвиждане на възможност за изменение на предоставяното цифрово съдържание или цифрови услуги и задълженията на търговеца и потребителя;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

С цел въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство се предлага правна уредба относно :

- продажбата на стоки с цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките, съдържащи цифрови елементи (стоките, свързани с интернет);
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на стоките;
- определяне на правния режим на стоките с цифрови елементи съгласно чл. 2, т.5, бук. „б“ на Директива (ЕС) 2019/771;
- отговорността на търговеца за неизпълнение на договора за продажба или за несъответствие на стоката;
- средствата за правна защита на потребителя при липса на съответствие на стоката с

договора;

- възможност за намаляване на цената или за разваляна на договора, в случаите когато търговецът не е привел стоката в съответствие, съгласно изискванията на чл.10, ал.3 на Директива (ЕС) 2019/771;
- търговска гаранция на стоките по смисъла на чл. 17 на директивата;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

Със законопроекта се въвеждат и административни санкции, с цел осигуряване прилагането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771.

Общата цел на предлаганият закон е подобряване на законодателната уредба за защита на потребителите и създаване на предсказуема регулаторна среда за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, която да съответства на европейските изисквания.

Заинтересовани страни:

Основният кръг от заинтересовани страни, върху които новата регулация ще окаже пряко въздействие са:

- всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги, които са регистрирани на територията на Република България;
- всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги от други държави-членки на ЕС;
- всички търговци, предлагащи стоки, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи офлайн (в магазин);
- всички търговци (български и чуждестранни), предлагащи стоки онлайн, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи на националния пазар;
- потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки;
- Европейски потребителски център

Засегнати държавни органи :

- Министерство на икономиката

Министърът на икономиката е специализиран орган на изпълнителната власт, който провежда и координира държавната политика в областта на защита на потребителите, в т.ч. и по отношение изграждането и усъвършенстването на правната рамка за защита на потребителите.

- Комисията за защита на потребителите - като компетентен орган за спазване изискванията на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Какви варианти за решаване на проблема са били изследвани, включително алтернативи на въвеждането на нова правна уредба?

Вариант 0 - Без действие - без предприемане на промени в нормативна уредба за продажба на стоки и без създаване на правна уредба за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. С оглед изискванията за прогнозиране по какъв начин би се развила текущата ситуация и как биха се повлияли идентифицираните проблеми, ако не бъдат предприети мерки за разрешаването им, следва да се имат предвид посочените по-долу изводи и заключения:

Ако не се предприемат никакви действия, на първо място Република България като държава членка на ЕС няма да изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, което ще доведе до стартиране на наказателна процедура срещу страната ни и налагане на сериозни санкции.

Вариантът, запазващ статуквото следва да се разгледа и в контекста на провежданата национална политика за защита на потребителите. При този вариант няма да се създаде правна рамка за защита на потребителите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, като не се въведат предвидими изисквания за търговците и средства за защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга; няма да се регламентира предоставянето на цифрово съдържание срещу предоставяне на лични данни на потребителите; няма да се насърчи устойчива конкуренция в полза на потребителите. Няма да се актуализира правната рамка за продажба на стоки и няма да има обективни критерии за съответствие на стоките. Също така, няма да има правна рамка за продажба на стоки с цифрови елементи.

Особено негативни ще бъдат последствията за потребителите. В случай, че не бъдат въведени разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771, потребителите няма да имат средства за защита при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки с цифрови елементи. По отношение на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги ще са налице следните негативни последици за потребителите: те няма да имат средства за правна защита в случаите на непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или в случаите на несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга. Търговците няма да имат задължения за привеждане на цифровото съдържание и цифровата услуга в съответствие. Няма да има критерии за оценяване съответствието на предоставеното цифрово съдържание и цифрова услуга. Търговците няма да имат задължение да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга. Потребителите няма да могат да извличат ползи от по-строгите правила за защита на потребителите, в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга. Няма да се гарантира, че потребителите са защитени в еднаква степен и са им предоставени средства за защита при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в

рамките на определен период от време. Няма да се гарантира, че в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга от страна на търговеца, извън това, което е необходимо за поддържане съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга с обективните и субективни изисквания за съответствие, потребителят има право да развали договора.

По отношение продажбата на стоки ще са налице следните негативни последици:

- липса на правна рамка за продажбата на стоки с цифрови елементи;
- липса на обективни критерии за преценяване съответствието на стоката;
- липса на средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките с цифрови елементи;
- различия в националната правна рамка за продажба на стоки в сравнение с тази в другите държави-членки на ЕС;
- националната правна рамка ще предоставя по-ниско ниво на защита на потребителите в България от това в другите държави-членки на ЕС.

Различието в националната правна рамка за продажба на стоки в сравнение с тази в другите държави-членки на ЕС ще се отрази неблагоприятно на търговците, които продават стоки в ЕС, тъй като те ще имат допълнителни разходи за адаптиране на своите договори за продажба на стоки с правната уредба за продажба на стоки в другите държави-членки на ЕС.

При този вариант, поради различията в национални режими за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предприятията ще понесат сериозни разходи. Това е потвърдено чрез задълбочени интервюта, проведени с фирми с опит или интерес към трансгранични онлайн продажби на стоки и при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в рамките на ЕС. Според тази информация търговците, които адаптират договорните си условия към правилата на потребителското договорно право на държавите-членки, където са насочили своята дейност, прибягват към професионални съвети от адвокати или консултантски фирми, като цената варира от 4000 до 12 000 евро за адаптиране към правилата на една държава-членка. Тези разходи ще бъдат приложими и за предприятията в България-

В оценката на въздействието към предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи, свързани с адаптиране към националното договорно право на друга държава-членка, направени от предприятията за реализиране на продажба в друга държава-членка, са оценени от ЕК на около 9 000 евро. Посочените разходи са валидни и за предприятията в България и затрудняват повече малките и средните предприятия (МСП) с малък оборот. Общите еднократни разходи на предприятията, свързани с адаптиране към националното договорното право на отделните държави-членки, са достигнали около 4 милиарда и ще се увеличат в съответствие с броя на предприятията в ЕС, които изнасят в други държави-членки, и броя на държавите-членки, в които те изнасят. Разходите, свързани с договорното законодателство, ще продължат да налагат непропорционална тежест за МСП, и по-специално за микро- и малките предприятия, които желаят да разширят дейността си трансгранично.

При приемането на Вариант 0 ще възникнат и разходи за държавата, поради неизпълнение на задължение по въвеждане в националното законодателство на изисквания на европейското законодателство. При Вариант 0 ще последва стартиране на наказателна процедура срещу Република България, като държава-членка на ЕС за неизпълнение на

задължение по въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Разходите за държавата при Вариант 0, при стартиране на процедура за нарушение дневна база ще бъдат неизмеримо по-големи от разходите, които се очаква да имат предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите законодателни изисквания.

Запазването на статуквото не би довело до повишаване на качеството, ефективността и удовлетвореността на потребителите и бизнеса от съществуващата правна рамка относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Напротив, запазването на настоящите разпоредби на Закона за защита на потребителите относно гаранциите на потребителски стоки би възпрепятствало планираните цели. Идентифицираните проблеми са свързани именно с действащата регулаторна рамка, установена в ЗЗП, и затова е напълно логично, че нейното запазване не би могло да доведе до разрешаване на проблемите.

Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Вариант 1 се предлага в отговор на направената констатация, че проблемите в оценяваната политика имат регулаторен характер. Посоченият Вариант 1 предлага разрешаване на идентифицираните проблеми чрез усъвършенстване на съществуващата правна уредба.

Република България като държава-членка на ЕС ще изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. С приемането на проекта на закон ще се въведат подробни правила за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи. Приемането на проекта на закон ще способства също и за насърчаване развитието на електронната търговия.

Този вариант ще допринесе за повишаване нивото на потребителска защита в България в следните направления:

- ✓ ще се преодолеят празноти в действащата нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите и ще се предвидят средства за защита на потребителите в тези случаи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците за привеждане на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките с цифрови елементи в съответствие;
- ✓ ще се регламентират обективни и субективни критерии за съответствие на

цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се предвиди задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или-цифровата услуга;

- ✓ ще се регламентират отговорността на търговеца и средствата за правна защита на потребителите и условията за тяхното упражняване в случаите на не предоставяне на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;

- ✓ ще се предоставят средства за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време;

- ✓ ще се предоставят средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се регламентира упражняването на правата на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките ;

- ✓ ще се регламентира двугодишен срок на законовата гаранция при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажба на стоки;

- ✓ ще се предостави защита на потребителите в случаите на изменение на цифровото съдържание и цифровата услуга от страна на търговеца;

- ✓ Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи.

При този вариант ще се въведат ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, което ще способства за развитието на устойчива конкуренция в полза на потребителите. Същевременно, ще се гарантира високо ниво на защита на потребителите, тъй като те ще имат ясна представа за това какви са техните права, какви са средствата за правна защита, както и сроковете за тяхното упражняване.

По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, ще доведе до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.

Приемането на проекта на закон няма да създаде допълнителна административна тежест за предприятията. Напротив, ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

С оглед изложеното се препоръчва реализирането на Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, защото с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти.

Приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ ще доведе до постигане на поставените цели, а именно:

- създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки – понастоящем няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите понасят вреди.

- преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки - понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби.

- повишаване доверието на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн - понастоящем доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, който се предлага с Вариант 1 включва в своя обхват предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Проектозаконът създава правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Предмет на законопроекта са следните аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки:

- определяне на изисквания за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т.ч. и на стоките, съдържащи цифрови елементи;
- определяне на средства за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание, цифрова услуга или на стоката;
- редът и условията за упражняване на средствата за защита на потребителите;
- условията за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга;
- рекламации относно предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки;
- търговските гаранции при продажбата на стоки;
- продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях, и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими, както и създаването на регистри. С приемането на Вариант 1 не се предвижда и предоставяне на нови административни услуги. Предвид на това, че с приемането на Вариант не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими и предоставяне на нови административни услуги не се предвиждат разходи в тази посока.

Обезпечаване изпълнението на законопроекта е гарантирано с предвидените административно-наказателни санкции, в случай на неспазване на разпоредбите му. Предвижда се контрола по изпълнението на законопроекта да се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

Предвиждат се административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при продажбата на стоки. Предвидена е също и административно-наказателна разпоредба при повторно нарушение на разпоредбите на закона.

Приемането на този вариант ще има за резултат повишаване на търговския оборот и потреблението, което ще доведе до повишаване на приходите на държавата и общините от данъци, такси и от налагане на административни наказания за нарушаване разпоредбите на закона, чиито размер не би могъл да бъде определен към настоящия момент.

С приемането на Вариант 1 ще бъдат направени единствено промени в Закона за защита на потребителите. Промените произтичат от отмяната на разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и замяната им с тези на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Новата модернизирана и по детайлна правна уредба, регламентираща договорите за продажба на стоки ще бъде уредена в Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предвид идентичната правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В тази връзка и с цел постигане на пълна съвместимост между разпоредбите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с тези на Закона за защита на потребителите са направени необходимите промени в Закона за защита на потребителите.

С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, въвеждащ в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 се предлага да бъдат възприети, следните мерки:

1. Определяне на 30-дневен срок за извършване на замяна или ремонт на стоката по отношение на стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи.

Ползи: Създава се яснота относно задължението на търговеца да приведе стоката в

съответствие в рамките на срок от 30 дни, считано от уведомяването му от потребителя.

Разходи: Предвид на това, че този вариант увеличава правната сигурност, съществува по-малка вероятност от възникване на спорове между търговците и потребителите и съответно от допълнителни разходи. Може да се очаква, че този вариант не води до разходи за търговците и потребителите.

Предлага се този вариант да се използва само за стоки, които не се характеризират с висок елемент на сложност, а понятието „разумен срок“ да се прилага за стоките с цифрови елементи.

2. Определяне на реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора.

Ползи: Този вариант създава правна сигурност и яснота относно правата и задълженията им във връзка с развалянето на договора от потребителя, поради несъответствие на стоката, и сроковете за връщане на стоката от потребителя и за възстановяване на заплатените от него суми от страна на търговеца. Използването на този вариант има преимущество, че се уеднаквява реда и начина за разваляне на договорите за продажба на стоки от потребителя с реда и начина за разваляне на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от потребителите.

Разходи: Този вариант не води до разходи за търговците и потребителите, страни по договора.

3. Въвеждане на изискване за задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език.

Ползи: Потребителите ще могат да се запознаят с обхвата на елементите на търговската гаранция, задълженията на търговеца и кои са задължените лица по нея, което ще им позволи да направят по-добър избор на стоки. Ще се повиши степента на защита на потребителите - те ще имат яснота за обхвата и съдържанието на ангажиментите, поети от търговеца в заявлението за предоставяне на търговска гаранция и ще могат да направят оптимален избор на стоки.

Разходи: Използването на този вариант е свързано с някои допълнителни разходи за търговците за еднократен превод на български език на малък по обем информация. Тези разходи не се очаква да бъдат значителни.

4. Спиране или прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване ремонт или замяна на стоката, която не съответства на изискванията.

Ползи: Потребителите ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години и това ще се отрази благоприятно на тяхното доверие в пазара. Ще се повиши степента на защита на правата на потребителите, тъй като ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години.

Разходи: При използването на този вариант е възможно да възникнат допълнителни разходи за търговците с оглед отстраняване на констатираното несъответствие на стоката за целия срок на законовата гаранция.

Всичко изложено налага категоричния извод, че идентифицираните проблеми в правната рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за

продажба на стоки не могат да бъдат преодолені чрез запазване на настоящата правна уредба. Следователно, Вариант 0 следва да бъде отхвърлен.

Предлага се да бъде възприет като вариант за действие - Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, защото с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти.

2. РЕЗЮМЕ НА ПРЕПОРЪЧАНИЯ ВАРИАНТ С ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДАННИ

	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
<p>Вариант на действие 1: Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки</p>	<p>С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и въвеждането в българското законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 ще бъдат преодолені различията в националното договорно право относно цифровото съдържание и цифровите услуги и продажбата на стоки при осъществяване на трансгранична търговия между държавите-членки на ЕС. Тези различия се явяват допълнителни разходи за бизнеса. Предприятията, особено МСП пропускат възможности за растеж, съгласно оценка на ЕК тези допълнителни разходи за търговците са в размер на 4 млрд. евро. Очаква се, че с премахване на пречките за осъществяване на трансгранично предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки - 122 000 търговци да започнат да осъществяват трансгранични сделки.</p> <p>Поради различията в националното законодателство относно договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на техния национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор на стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки се очаква между 8 и 11 милиона нови потребители в рамките на ЕС да започнат да сключват онлайн трансгранични сделки. Допълнителна щета за потребителите съставлява и липсата на ясна правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, както на национално, така и на европейско ниво. Тази щета за потребителите се оценява между 9 и 11 милиона евро в рамките на ЕС само за онлайн продажбата на музика, антивирусни програми, игри и услуги за съхраняване на данни в облак.</p> <p>Икономически въздействия: Вариант 1 предвижда постигане на хармонизирана с правилата на ЕС за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки национална правна рамка, което ще</p>	

допринесе за повишаване на правната сигурност в тази област. Гарантира се въвеждане на новите правила, залегнали в европейската регулаторна рамка за засилване правата на потребителите, за преодоляване на пречките за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от различията в националното договорно право на държавите-членки на ЕС и за преодоляване фрагментирането на пазара. Сближаването на правилата в целия ЕС в дългосрочен план ще насърчи икономическия растеж. Този вариант ще допринесе за повишаване на конкуренцията и конкурентоспособността. Регламентирането на предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, включително на стоки с цифрови елементи ще повиши конкуренцията в рамките на единния вътрешен пазар на ЕС и на националния пазар, ще допринесе за по-голям избор на стоки на по-конкурентни цени за потребителите, ще повиши тяхната информираност и ще допринесе за повишаване защитата на техните права.

Вариант 1 ще окаже положително въздействие върху макроикономическата среда, тъй като ще осигури възможности за повишаване на конкурентоспособността, а в тази връзка и на икономическия растеж и заетостта. Не се очаква да има отражение върху инвестициите. Ще се постигне подобряване на условията за функциониране на пазарите.

Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще окаже въздействие върху разходите на предприятията за адаптиране на дейността им към новата хармонизирана регулаторна рамка, като те ще извършат еднократни разходи, които обаче ще бъдат значително по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС.

Вариант 1 ще окаже въздействие върху развитието на електронната търговия и продажбите на дребно, доколкото законопроектът урежда специфичен кръг обществени отношения - ще стимулира предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки и ще способства за разширяване пазарите на предприятията.

Социални въздействия:

Насърчаването на икономическия растеж и конкурентоспособността, които се съдържат като възможности при Вариант 1, са предпоставки за положително социално въздействие на макро ниво. Това насърчаване би имало положително пряко или непряко отношение върху заетостта, пазара на труда, стандартите за качеството на работата. Увеличаването на конкуренцията ще има за резултат намаляване

на цените на националния пазар, което ще увеличи покупателната способност на потребителите и ще увеличи потреблението на домакинствата.

Вариант 1 ще допринесе за ефективното упражняване правата на потребителите, за улесняване на техния достъп до правосъдие. Предвидените в проекта на закон средства за правна защита на потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки, които включват привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с изискванията чрез:

- намаляване на цената и разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрова услуга ; или
- чрез ремонт, замяна, намаляване на цената или разваляне на договора за продажба на стоки
- ще съдействат за повишаване нивото на защита на потребителите в България.

Вариантът засяга потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки; сдруженията на потребителите; всички доставчици на цифрово съдържание и на цифрови услуги на територията на Република България, както и тези, предоставящи онлайн цифрово съдържание и цифрови услуги, от други държави-членки на ЕС; всички търговци, продаващи стоки и цифрово съдържание на националния пазар офлайн, както и всички търговци, продаващи нехранителни стоки онлайн на националния пазар.

Описание и обхват на основните разходи

Основните разходи за предприятията, произтичащи от приемането на новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, с който се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство са свързани с:

➤ еднократни разходи на предприятията за привеждане в съответствие на дейността им към новите изисквания на европейско законодателство за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, и за продажба на стоки и

➤ разходи за привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие.

По отношение на разходите, предприятията предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще направят еднократни разходи за адаптиране на дейността си към напълно хармонизираните правила относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националните законодателства на всяка отделна държава-членка на ЕС. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

Същевременно, чрез премахване на правните пречки за извършване на бизнес на европейския пазар, произтичащи от различните режими на националното договорно право, предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще извлекат по-големи ползи от новите правила, тъй като ще могат да осъществяват дейността си във всички държави-членки на ЕС, без да се налага да извършват допълнителни разходи за адаптиране на своята дейност към задължителните правила в областта на договорното право на националното законодателство на всяка отделна държава-членка. Като се намалят разходите на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и на предприятията, продаващи стоки онлайн ще се постигне подобряване на конкурентната среда, което ще благоприятства развитието на бизнеса и на електронната търговия. От друга страна, потребителите ще имат възможност да се ползват от по-голямо предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки на конкурентни цени. Това ще позволи на потребителите да пазаруват без страх и по този начин ще се повиши увереността на потребителите във функционирането, както на националния пазар, така и на единния европейски пазар.

Предприятията, предоставящи цифрово съдържание, цифрови услуги и продаващи стоки на потребителите е възможно да понесат и разходи, свързани с изпълнение на задължението за приваждане на цифровото съдържание и цифровите услуги и на стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие, а когато това не е възможно за намаляване на цената или да възстановят заплатените от потребителите суми, при разваляне на договора. Тези разходи обаче не е възможно да се калкулират предварително, тъй като са свързани с фактори като качество на предоставяното цифрово съдържание, цифрови услуги и на доставените стоки, тяхното съответствие със законовите изисквания в рамките на периода на законовата гаранция и др.

В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за приваждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС. За сравнение изчислените разходите, които правят предприятията, за да адаптират договорите си към законодателството само на една държава-членка се оценяват на около 9 000 евро. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

При Вариант 1 не се очакват разходи от страна на предприятията за материали, разходи за персонал и осигуровки, разходи, свързани с данъци, такси и други плащания различни от съществуващите към момента и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи.

С новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги се предвижда налагането на глоби и имуществени санкции на търговците за неспазване на задължителни изисквания. Оценката на разходите за предприятията, произтичащи от наложени глоби и имуществени санкции на търговците за неизпълнение на повелителни разпоредби на закона може да се направи едва след като се вземат предвид техния брой, размера на санкциите и след прилагане на закона за известен период от време.

Посочените по-горе разходи на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови

услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн са свързани с изпълнение на императивни изисквания на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 и не подлежат на преценка от страна на държавата.

Приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията, и по-специално по отношение на малките и средни предприятия, тъй като те ще следва да адаптират дейността си към новото единно европейско законодателство в съответната област, което ще важи за всички държави-членки на ЕС, в които осъществяват или планират да осъществяват дейността си.

Въздействие върху потребителите:

Този вариант ще допринесе за повишаване нивото на потребителска защита в България в следните направления:

- ✓ ще се преодолеят празнотите в действащата нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите и ще се предвидят средства за защита на потребителите в тези случаи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците за привеждане на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките с цифрови елементи в съответствие;
- ✓ ще се регламентират обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или-цифровата услуга;
- ✓ ще се регламентират отговорността на търговеца и средствата за правна защита на потребителите и условията за тяхното упражняване в случаите на не предоставяне на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;
- ✓ ще се предоставят средства за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време;
- ✓ ще се предоставят средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира упражняването на правата на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките ;
- ✓ ще се регламентира двугодишен срок на законовата гаранция при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажба на стоки;
- ✓ ще се предостави защита на потребителите в случаите на изменение на цифровото съдържание и цифровата услуга от страна на търговеца;
- ✓ Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи.

Въздействие върху предприятията предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки на потребителите:

При този вариант всички предприятия, които предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и продават стоки на потребителите, включително и стоки с цифрови елементи ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новите изисквания, което ще бъде свързано с извършването на еднократни разходи за търговците, за да адаптират дейността си, и по-специално договорите, които сключват, към новите напълно хармонизирани европейски правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Тези разходи на предприятията ще бъдат компенсирани от предимствата на правната сигурност от функционирането на общи правила в рамките на единния цифров пазар на ЕС, на който българските предприятия ще могат, в условията на развиваща се конкурентна среда да предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и да продават стоки, включително офлайн и онлайн. Същевременно, ще се гарантира високо ниво на защита на потребителите, тъй като те ще имат ясна представа за това какви са техните права, какви са средствата за правна защита, както и сроковете за тяхното упражняване.

При този вариант ще се създаде правна сигурност по отношение на правата и задълженията на потребителите и предприятията. По този начин ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.

Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

Не на последно място, приемането на този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Въздействие върху МСП

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се очаква да окаже положителен ефект върху създаването на устойчива и предсказуема правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители. Създаването на хармонизирана правна рамка на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще допринесе за намаляване на пречките пред малките и средни предприятия за извършване на бизнес, както на националния пазар, така и в рамките на Вътрешния пазар на ЕС и за създаване на по-добра конкурентна среда. Според ЕК, развитието на пазара за предоставяне на цифрови услуги и цифрово съдържание и за продажбата на стоки е предпоставка за растежа на пазара на стоки и услуги, както офлайн, така и онлайн.

Икономическото въздействие върху малките и средни предприятия от въвеждането на Директива (ЕС)2019/771 в ЗПЦСЦУПС би трябвало да бъде ограничено, тъй като

допълнителните разходи за търговците относно задължението за предоставяне на информация за правата на потребителите относно законовата гаранция са незначителни. Това е така, тъй като разпоредбите на действащия Закон за защита на потребителите съдържат изисквания за предоставяне на преддоговорна и договорна информация на потребителите и на информация, която трябва да съдържа договора за продажба на стоки относно наличието на законова гаранция на стоките.

Въвеждането на Директива (ЕС)2019/770 в ЗПЦСЦУПС ще има положително въздействие върху малките и средни предприятия, тъй като запълва една празнота в съществуващата правна рамка, а именно създава правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Тези правила ще бъдат идентични с правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС. Същевременно, доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новата правна рамка, което ще е свързано с разходи от тяхна страна, които не е възможно да се изчислят предварително. Тези разходи обаче, ще бъдат компенсирани от възможността малките и средни предприятия да предлагат цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС при същата правна рамка. Не могат да бъдат посочени точни данни, в каква степен функциониращите към 31.12.2019 г. в страната 1119 малки и средни предприятия за осъществяване на обществени електронни съобщения биха били засегнати от правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, по какъв начин този закон ще се отрази на техния достъп до финансиране и инвестиции. Законопроектът съдържа средства за правна защита на потребителите при наличието на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки, които не съответстват на изискванията, но не ограничава и не забранява тяхното пускане на пазара.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на критерия ефикасност може да бъде направено заключение, че в средно-срочен аспект разходите на предприятията по Вариант 1, необходими за привеждане в съответствие с изискванията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от приемането на новия закон, ще бъдат по-малки от съществуващите в момента разходи на предприятията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в други държави-членки на ЕС. Няма да се налага адаптиране дейността на предприятията към различна правна уредба в различните държави-членки в областта на договорното право, което е свързано със значителни разходи за предприятията. По този начин ще се окаже положително въздействие и върху развитието на електронната търговия като се повиши конкурентоспособността на предприятията. Също така, ще се повишат и възможностите за избор на потребителите в резултат от по-голямото предлагане на стоки на конкурентни цени.

Предложението надхвърля ли минималните изисквания на Европейския съюз?	Не
Има ли промяна в административната тежест? Създават ли се нови регулаторни режими и регистри? Засягат ли се съществуващи регулаторни режими и регистри?	Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите. Не се предвижда създаването на нови регулаторни режими.

Не се засягат съществуващи регулаторни режими.

Действащото национално законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и не създава регулаторни режими, и регистри на икономическите оператори. Също така, националното законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи.

С въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 ще бъдат установени ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, което ще способства за осигуряване защитата на потребителите и за развитието на устойчива конкуренция между доставчиците на тези услуги. С приемането на проекта на закон ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. Предлаганите законови мерки за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки съдържат елементи за защита на потребителите без да създават допълнителна административна тежест за предприятията и за контролните органи.

С приемането на проекта на закон, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 ще се модернизира съществуващата правна рамка, като се въведе правна уредба за продажба на стоките, съдържащи цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките, свързани с

интернет. Ще се осигурят обективни и субективни критерии за съответствие на стоките и ще се въведат средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоките, съдържащи цифрови елементи. Предлаганите мерки имат за цел модернизиране на правната рамка за защита на потребителите, съобразно бързото технологично развитие на информационните технологии и на потребителските стоки, в т.ч. и на стоките свързани с интернет. Повисоката правна сигурност и установяването на единни правила на европейско ниво за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще имат за резултат отпадане на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различните национални системи в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

Възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане на съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки и насърчава предприятията за осъществяване на трансгранична търговия.

Проекта на закон не създава допълнителна административна тежест за търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и за продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи. Въвежданите изисквания в законодателството относно задълженията на търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и задълженията на

	<p>продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи отразяват справедлив баланс между интересите на потребителите и търговците и не съставляват административна тежест за последните. Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.</p>		
<p>Какво е разпределението на годишните разходи според категорията на предприятията?</p>	<p><i>Микро-</i> Не е приложимо</p>	<p><i>Малки</i> Не е приложимо</p>	<p><i>Средни</i> Не е приложимо</p>
<p>Има ли предприятия, които са освободени от спазване на новите правила, въведени с предложението?</p>	<p>Не</p>		
<p>Описание и обхват на основните ползи</p> <p>Вариант 1 се предлага в отговор на направената констатация, че проблемите в оценяваната политика имат регулаторен характер. Посоченият Вариант 1 предлага разрешаване на идентифицираните проблеми чрез усъвършенстване на съществуващата правна уредба.</p> <p>Република България като държава-членка на ЕС ще изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. С приемането на проекта на закон ще се въведат подробни правила за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи. Приемането на проекта на закон ще способства също и за насърчаване развитието на електронната търговия.</p> <p>При този вариант ще се създаде правна сигурност по отношение на правата и задълженията на потребителите и предприятията. По този начин ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения.</p> <p>По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.</p>			

Не на последно място, приемането на този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Ключови рискове

За реализирането на Вариант 1 не са идентифицирани рискове.

3. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Консултации

Консултации по проекта на закон са направени в периода 3 - 20 август 2020 г. в рамките на междуведомствена работна група 21 „Защита на потребителите“ към Министерство на икономиката, създадена въз основа на ПМС №85 от 17 април 2007г. за координация по въпросите на Европейския съюз.

В състава на междуведомствената работна група са включени както представители на Министерство на икономиката и Комисията за защита на потребителите, така и представители на други заинтересовани ведомства като Министерство на правосъдието, Министерство на транспорта и информационните технологии, Министерство на финансите, Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на здравеопазването и Комисия за регулиране на съобщенията. Освен държавните структури, участници в работната група са и представители на сдруженията на потребителите (Българска национална асоциация „Активни потребители“, „Сдружение за правна помощ на потребителите“, „Федерация на потребителите в България“, Европейски потребителски център) и представители на бизнеса (сдружение „Асоциация АПЛИА България“, което представлява производителите на домакински електроуреди).

Предложенията от проведените обществени консултации могат да се обобщят по следния начин:

- ✓ правно техническа редакция на текстове, прецизиране на използваните понятия;
- ✓ уточняване на дефинициите на термините „цифрово съдържание“, „функционалност на цифрово съдържание“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание“ предвид различното съдържание на тези термини, дадено в Закона за защита на потребителите;
- ✓ систематичното място в националното право на уредбата за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки;
- ✓ прецизиране на средствата за защита на потребителите в случаите на несъответствие на стоките и по-специално правото на ремонт на стоката ;
- ✓ задълженията на продавачите при несъответствие на стоките, в т.ч. и задължение за демонтаж и монтиране на стоките;
- ✓ изисквания за съответствие на стоката, в т.ч. и по отношение на неправилно инсталиране на стоката от продавача или от потребителя, когато неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране;
- ✓ предвиждане на задължително извършване монтажа на стоките от оторизирани от производителя лица;
- ✓ предоставяне на втори шанс на продавачите на привеждане на стоката, която не съответства;
- ✓ задължение на продавачите в случаите на несъответствие, произтичащо от неправилно инсталиране на стоката

По законопроекта се планира да бъде проведена обществена консултация в съответствие с

изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, посредством публикуването на проекта, мотивите към него и цялостната оценка на въздействието на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на икономиката.

Предвижда се общественото обсъждане да бъде в законоустановения срок от 30 дни. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации.

4. ПРИВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

От коя дата предложението ще започне да действа?	Пакетът от актове относно някои аспекти на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще се прилага от 01 януари 2022 година . Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 следва да бъдат въведени в националното законодателство до 01 юли 2021 година.
---	---

Коя институция/организация ще отговаря за осъществяване на предложението и за контрола?

Контролът по спазване изискванията на закона и надзорът върху дейността на търговците предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предлагащи договори за продажба на стоки следва да се извършва от Комисията за защита на потребителите.

Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на проекта на нормативния акт: Силвана Любенова, директор на дирекция „Техническа хармонизация и политика за потребителите“, Министерство на икономиката	Дата: 28.09.2020 г.
--	---------------------